

III

(Acte pregătitoare)

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

Recomandare privind o decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a articolului 22 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene

(BCE/2017/18)

(prezentată de Banca Centrală Europeană)

(2017/C 212/04)

EXPUNERE DE MOTIVE

I. INTRODUCERE

La 4 martie 2015, Tribunalul a pronunțat hotărârea în cauza T-496/11, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord/Banca Centrală Europeană⁽¹⁾. Tribunalul a statuat că Banca Centrală Europeană (BCE) nu dispune de competența necesară pentru a reglementa activitatea sistemelor de compensare, inclusiv contrapărțile centrale (CPC). Din acest motiv, Tribunalul a anulat Cadrul politicii de monitorizare a Eurosistemului (*Eurosystem Oversight Policy Framework*), publicat de BCE la 5 iulie 2011, în măsura în care acesta a impus CPC o cerință privind localizarea într-un stat membru al zonei euro.

Totuși, Tribunalul a arătat că articolul 129 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede o procedură de modificare simplificată în privința anumitor dispoziții din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (denumit în continuare „Statutul SEBC”). Acesta permite Parlamentului European și Consiliului, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, la recomandarea BCE sau la propunerea Comisiei, să modifice dispozițiile articolului 22 din Statutul SEBC. Tribunalul a considerat că BCE ar avea obligația să solicite legiuitorului Uniunii Europene o modificare a articolului 22, în eventualitatea în care BCE ar aprecia că deținerea competenței de reglementare a CPC este necesară pentru buna exercitare a misiunii prevăzute la articolul 127 alineatul (2) a patra liniuță din tratat.

Anumite evoluții semnificative atât la nivel global, cât și la nivel european, sunt de natură să crească riscurile pe care le prezintă sistemele de compensare, în special CPC, pentru buna funcționare a sistemelor de plăți și punerea în aplicare a politicii monetare unice, în final afectând obiectivul principal al Eurosistemului de menținere a stabilității prețurilor.

Având în vedere cele de mai sus, BCE transmite prezenta recomandare privind o decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a articolului 22 din Statutul SEBC. În conformitate cu articolul 40.3 din Statutul SEBC, Consiliul guvernatorilor a adoptat recomandarea în unanimitate. Aceasta va fi publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

II. CONSIDERAȚII GENERALE

Perturbările care afectează CPC pot avea un impact asupra obiectivului principal al Eurosistemului de menținere a stabilității prețurilor, prin intermediul mai multor canale. În primul rând, aceste perturbări pot afecta poziția de lichiditate a instituțiilor de credit din zona euro, având potențialul de a aduce atingere bunei funcționări a sistemelor de plăți din zona euro. Aceasta ar putea determina o cerere sporită de lichiditate a băncii centrale și posibile dificultăți la punerea în aplicare a politicii monetare unice a Eurosistemului. În al doilea rând, astfel de perturbări pot afecta funcționarea acelor segmente ale pieței financiare care sunt esențiale pentru transmiterea politicii monetare.

În 2012, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) nr. 648/2012⁽²⁾, stabilind, printre altele, cadrul de reglementare și de supraveghere necesar pentru a se garanta că CPC prezintă siguranță, sunt robuste și respectă în orice moment cerințe organizaționale, manageriale și prudențiale stricte. Acest cadru de reglementare

⁽¹⁾ ECLI: EU:T:2015:133.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

include mecanisme de supraveghere colective sub formă de colegii, care prevăd implicarea Eurosistemului, inclusiv în situații de criză în care poate fi periclitată stabilitatea monedei. De asemenea, având în vedere importanța sistemică în creșterea a CPC, Comisia Europeană a adoptat o propunere de regulament privind un cadru pentru redresarea și rezoluția CPC ⁽¹⁾.

Anumite evoluții semnificative atât la nivel global, cât și la nivel european sunt de natură să crească riscurile pe care le prezintă sistemele de compensare, în special CPC, pentru buna funcționare a sistemelor de plăți și punerea în aplicare a politicii monetare unice, în final afectând obiectivul principal al Eurosistemului de menținere a stabilității prețurilor.

În primul rând, retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană va avea un impact major asupra capacității Eurosistemului de a-și îndeplini misiunile ca bancă centrală de emisiune pentru euro. În prezent, CPC cu sediul în Regatul Unit compensează volume semnificative de tranzacții exprimate în euro: valorile zilnice estimate ale contractelor de report exprimate în euro și ale pozițiilor deschise pentru swapuri pe rata dobânzii exprimate în euro sunt de 101 miliarde EUR, respectiv 33 de mii de miliarde EUR (circa 99 % din piața Uniunii) ⁽²⁾. Astfel, o perturbare semnificativă care afectează o CPC majoră din Regatul Unit ar putea determina o scădere gravă a lichidității din zona euro. Capacitatea Eurosistemului de a monitoriza și gestiona riscurile prezentate de CPC din Regatul Unit va fi afectată negativ în cazul în care CPC din Regatul Unit nu mai face obiectul cadrului de reglementare și de supraveghere pentru CPC din Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 648/2012. În plus, acordurile actuale existente între BCE și Bank of England privind schimbul de informații și cooperarea în ceea ce privește CPC din Regatul Unit cu operațiuni semnificative exprimate în euro se bazează pe mecanismele de supraveghere colective sub formă de colegii instituite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 648/2012, dar nu pot înlocui aceste mecanisme. În schimb, în viitor, în temeiul acestui regulament, CPC din Regatul Unit ar putea fi supuse numai regimului aplicabil CPC din țări terțe.

În al doilea rând, compensarea centrală a dobândit din ce în ce mai mult un caracter transfrontalier și o importanță sistemică. La summitul de la Pittsburgh din septembrie 2009, liderii G20 au convenit ca toate contractele standardizate derivate extrabursiere să fie compensate printr-o CPC. Acest angajament a fost reafirmat de liderii G20 în iunie 2010 și pus în aplicare în Uniune prin Regulamentul (UE) nr. 648/2012. În plus, integrarea piețelor financiare ale Uniunii a dus la o evoluție a CPC de la deservirea cu precădere a nevoilor și a piețelor naționale la constituirea de infrastructuri critice ale piețelor financiare ale Uniunii. Aceste evoluții au condus la o creștere dramatică a dimensiunii și importanței CPC la nivelul Uniunii și la nivel global.

În al treilea rând, la 13 iunie 2017 Comisia Europeană și-a prezentat propunerea legislativă de asigurare a stabilității financiare, precum și a siguranței și solidității CPC care au relevanță sistemică pentru piețele financiare din întreaga Uniune ⁽³⁾. Propunerea Comisiei urmărește să introducă o integrare sporită a supravegherii de către autoritățile de supraveghere și responsabilitățile băncii centrale de emisiune pentru a sprijini dezvoltarea unor piețe de capital aprofundate și mai bine integrate. De asemenea, aceasta urmărește să abordeze aspectele ridicate de retragerea Regatului Unit din Uniune și să asigure că CPC care joacă un rol sistemic cheie pentru piețele financiare din Uniune fac obiectul garanțiilor prevăzute de cadrul juridic al Uniunii.

În acest context, pentru a asigura că Eurosistemul, ca bancă centrală de emisiune pentru euro, își poate desfășura rolul preconizat de propunerea legislativă, este deosebit de important ca acesta să dispună de competențele relevante în temeiul tratatului și al Statutului SEBC. Eurosistemul ar trebui să dispună de competența de a monitoriza și evalua riscurile prezentate de CPC care compensează volume semnificative de tranzacții exprimate în euro. Aceasta ar trebui să includă, în special, competențele de reglementare necesare pentru a adopta evaluări cu caracter obligatoriu și pentru a solicita măsuri corective, în strânsă cooperare cu alte autorități ale Uniunii, drept răspuns la riscurile care afectează misiunile fundamentale și obiectivul principal al Eurosistemului. În plus, atunci când este necesar să se protejeze stabilitatea euro, BCE ar trebui să dispună de competențele de reglementare în afara cadrului Regulamentului (UE) nr. 648/2012 necesare pentru a adopta cerințe suplimentare pentru CPC implicate în compensarea unor volume semnificative de tranzacții exprimate în euro.

Având în vedere cele de mai sus, BCE consideră că, pentru buna exercitare a misiunilor sale fundamentale prevăzute la articolul 127 alineatul (2) prima și a patra liniuță din tratat, este necesar să i se confere competența de reglementare a sistemelor de compensare, în special a CPC.

⁽¹⁾ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un cadru pentru redresarea și rezoluția contrapărților centrale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1095/2010, (UE) nr. 648/2012 și (UE) 2015/2365 [COM(2016) 856 final].

⁽²⁾ LCH.Clearnet Ltd, publicare de informații cantitative CPMI-IOSCO, ianuarie 2017.

⁽³⁾ COM(2017) 331 final.

Recomandare privind o**„DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI****de modificare a articolului 22 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 129 alineatul (3),

având în vedere Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene, în special articolul 40.1,

având în vedere recomandarea Băncii Centrale Europene,

având în vedere avizul Comisiei Europene (*),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Misiunile fundamentale care urmează să fie îndeplinite prin intermediul Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) includ definirea și punerea în aplicare a politicii monetare a Uniunii și promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți. Pentru îndeplinirea acestor misiuni fundamentale sunt esențiale infrastructuri sigure și eficiente ale piețelor financiare, în special sisteme de compensare.
- (2) Pentru realizarea obiectivelor SEBC și îndeplinirea misiunilor sale, Banca Centrală Europeană (BCE) și băncile centrale naționale pot acorda facilități, iar BCE poate adopta regulamente în vederea asigurării eficienței și solidității sistemelor de compensare și de plăți în cadrul Uniunii și în raporturile cu țările terțe.
- (3) La 4 martie 2015, Tribunalul a pronunțat hotărârea în cauza T-496/11, Regatul Unit/BCE⁽¹⁾, prin care acesta a statuat că BCE nu dispune de competența necesară pentru a reglementa activitatea sistemelor de compensare. Tribunalul a precizat că articolul 129 alineatul (3) din tratat permite Parlamentului European și Consiliului, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, la recomandarea BCE, să modifice dispozițiile articolului 22 din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (denumit în continuare „Statutul SEBC”). Tribunalul a concluzionat că «în eventualitatea în care ar aprecia că recunoașterea în favoarea sa a unei competențe de reglementare a infrastructurilor care efectuează compensarea de operațiuni cu titluri de valoare este necesară pentru buna exercitare a misiunii prevăzute la articolul 127 alineatul (2) a patra liniuță TFUE, BCE ar avea obligația să solicite legiuitorului Uniunii o modificare a articolului 22 din statut prin adăugarea unei referiri explicite la sistemele de compensare a titlurilor de valoare».
- (4) Anumite evoluții semnificative atât la nivel global, cât și la nivel european sunt de natură să crească riscul ca perturbările care afectează sistemele de compensare, în special contrapărțile centrale (CPC), să amenințe buna funcționare a sistemelor de plăți și punerea în aplicare a politicii monetare unice, în final afectând obiectivul principal al Eurosistemului de menținere a stabilității prețurilor.
- (5) La 29 martie 2017, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord a notificat Consiliul European cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană. Retragera Regatului Unit va conduce la o modificare fundamentală a modului în care sunt reglementate, monitorizate și supravegheate anumite activități de compensare exprimate în euro de importanță sistemică, prin aceasta afectând negativ capacitatea Eurosistemului de a monitoriza și gestiona riscurile la adresa bunei funcționări a sistemelor de plăți și punerea în aplicare a politicii monetare a Eurosistemului.
- (6) Compensarea centrală dobândește din ce în ce mai mult un caracter transfrontalier și o importanță sistemică. Dată fiind diversitatea membrilor acestora și natura paneuropeană a serviciilor financiare pe care le furnizează, CPC au o importanță esențială pentru Uniune în ansamblu și în special pentru zona euro. Acest lucru se reflectă în Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, care instituie mecanisme de supraveghere colective sub formă de colegii alcătuite din autoritățile relevante naționale și ale Uniunii, inclusiv Eurosistemul în rolul acestuia de bancă centrală de emisiune pentru euro.
- (7) Pentru a aborda aceste aspecte, la 13 iunie 2017 Comisia și-a prezentat propunerea legislativă de asigurare a stabilității financiare, precum și a siguranței și solidității CPC care au relevanță sistemică pentru piețele financiare din întreaga Uniune. Pentru a asigura că Eurosistemul, ca bancă centrală de emisiune pentru euro, își poate

(*) Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.

⁽¹⁾ ECLI: EU:T:2015:133.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (JO L 201, 27.7.2012, p. 1).

desfășura rolul preconizat de propunerea legislativă, este deosebit de important ca acesta să dispună de competențele relevante în temeiul tratatului și al Statutului SEBC. În special, Eurosistemul ar trebui să dispună de competențele de reglementare necesare pentru a adopta evaluări cu caracter obligatoriu și pentru a solicita măsuri corective, în strânsă cooperare cu alte autorități din Uniune. În plus, atunci când este necesar să se protejeze stabilitatea euro, BCE ar trebui să dispună și de competențele de reglementare necesare pentru a adopta cerințe suplimentare pentru CPC implicate în compensarea unor volume semnificative de tranzacții exprimate în euro.

- (8) Articolul 22 din Statutul SEBC face parte din capitolul IV „Funcțiile monetare și operațiunile SEBC”. În consecință, misiunile conferite în acesta ar trebui utilizate numai în scopuri de politică monetară.
- (9) Din aceste motive, BCE ar trebui să i se acorde competența de reglementare cu privire la sistemele de compensare, în special CPC, prin intermediul unei modificări a articolului 22 din Statutul SEBC,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Articolul 22 din Statutul SEBC se înlocuiește cu următorul text:

«Articolul 22

Sistemele de compensare și sistemele de plăți

BCE și băncile centrale naționale pot acorda facilități, iar BCE poate adopta regulamente în vederea asigurării eficienței și solidității sistemelor de compensare și de plăți și a sistemelor de compensare pentru instrumente financiare în cadrul Uniunii și în raporturile cu țările terțe.»

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.”

Adoptată la Frankfurt pe Main, 22 iunie 2017.

Președintele BCE

Mario DRAGHI
